Regeringens proposition
1981/82: 194

om upphävande av vissa äldre författningar i anslutning till en allmän genomgång av Svensk författningssamling;

beslutad den 18 mars 1982.

Regeringen föreslår riksdagen att anta de förslag som har tagits upp i bifogade utdrag av regeringsprotokoll.

På regeringens vägnar

THORBJÖRN FÄLLDIN

CARL AXEL PETRI

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås att riksdagen upphäver ett 50-tal äldre författningar som numera saknar betydelse. Vidare aviserar regeringen att den inom kort kommer att upphäva 150–200 författningar inom ramen för sin normgivningskompetens.

1 Förslag till
Lag om upphävande av vissa äldre författningar i anslutning till en allmän genomgång av Svensk författningssamling

Härigenom föreskrivs att följande författningar, i den mån de fortfarande gäller, skall upphöra att gälla vid utgången av juni 1982, nämligen

1. förordningen den 7 juni 1749 till hämmande av varjehanda med ungdomen övade bedrägerier,

2. förordningen den 1 augusti 1805 om skogarna i riket,

3. skrivelsen (1857:64 s. 1) till generaltullstyrelsen angående ersättning till handels- och sjöfartsfonden för avgiften å inkommande varor samt till stapelstäderna för tolagsavgiften m. m.,

4. kungörelsen (1863:4 s. 3) angående gottgörelse av den kostnad, innehavare av boställe eller annan staten tillhörig jord få vidkännas för nybyggnad av kyrka, prästgård eller andra allmänna hus m. m.,

5. förordningen (1863:5 s. 1) angående giftermål emellan kristen och mosaisk trosbekännare,

6. förordningen (1864:72 s. 1) angående rätt att hava grind å allmän lands- eller häradsväg,

7. kungörelsen (1866:40 s. 1) angående särskilda föreskrifter i avseende på rättigheten till tångtäkt å havsstränderna i Riket,

8. förordningen (1873:71 s. 3) angående främmande trosbekännare och deras religionsövning,

9. förordningen (1875:75 s. 1) angående rättighet för ägare av kronoskattehemman, berustade säterier och stadsjord av kronoskatte natur till fri dispositionsrätt över ekskogen samt maste- och storverksträd,

10. skrivelsen (1879: bih. 22 s. 2) till fullmäktige i Rikgäldskontoret angående närmare bestämmelser i fråga om den av innevarande Riksdag beslutade utlåning från Riksgäldskontoret mot pant av järnvägsbolags obligationer och skuldförbindelser,

11. kungörelsen (1883:46 s. 1) angående bildandet av en fond med ändamål att genom lån understödja odling av sanka trakter,

12. kungörelsen (1887:81 s. 1) angående förändrad preskriptionstid för utbekommande av fordran hos statsverket,

13. Kungl. Maj:ts skrivelse (1888:22 s. 4) till Dess Domänstyrelse, angående beredande av tryggad besittningsrätt åt innehavare av vissa å kronans utarrenderade egendomar befintliga lägenheter,

14. kungörelsen (1889:35 s. 1) rörande inmutning å kronojord,

15. lagen (1903:101 s. 56) angående tillsyn å vissa penninginrättningar, som driva sin rörelse utan av Konungen stadfäst reglemente,

16. riksdagens skrivelse (rskr 1908:54) till fullmäktige i riksgäldskontoret, angående utsträckning av preskriptionstiden för obligationer av de svenska statslånen,

17. kungörelsen (1909:181 s. 1) angående förändrade grunder för åtgärder

i syfte att åt mindre bemedlade och obemedlade bereda tillfälle att förvärva egnahemslägenheter från vissa kronoegendomar,

18. stadgan (1911:63) om skjutsväsendet,

19. förordningen (1914:139) om statens meddelande av sjöförsäkring mot krigsfara,

20. kungörelsen (1914:503) angående användande av andra än metriska mått vid virkeshandel och trävarurörelse,

21. kungörelsen (1915:67) angående förbud i visst fall mot förändring av fartygs bestämmelse,

22. förordningen (1915:480) om rätt till vigsel inom svenska kyrkan för medlemmar av vissa utländska evangelisk-luterska trossamfund,

23. förordningen (1918:696) angående storleken å bal av torvströ eller torvmull,

24. förordningen (1923:138) angående ersättning av statsmedel för skada till följd av olycksfall, som har förorsakats av krigsförhållandena under 1914–1919 års världskrig,

25. förordningen (1924:118) med vissa bestämmelser angående handel med brännved och annat virke i löst mått,

26. lagen (1934:252) om begränsning av tiden för efterbevakning i vissa konkurser,

27. förordningen (1937:520) med instruktion för värdering av skogsmark och växande skog vid taxering av fastighet,

28. lagen (1941:445) med vissa bestämmelser om tryckta skrifter vid krig eller krigsfara,

29. skogsvärderingsinstruktionen (1944:282),

30. lagen (1947:261) om återställande i vissa fall av rätt till patent, mönster eller varumärke m. m.,

31. lagen (1948:496) om förstörande av vissa postförsändelser,

32. lagen (1948:598) om överflyttande på arbetarskyddsstyrelsen av de uppgifter och befogenheter, som tillkomma arbetsrådet,

33. lagen (1951:241) om förlängning i vissa fall av prioritetstid enligt patent-, mönsterskydds- och varumärkeslagstiftningen,

34. lagen (1951:783) om investeringskonto för skog,

35. förordningen (1951:784) om taxering för inkomst av medel, som insatts å investeringskonto för skog,

36. kungörelsen (1952:70) om kristillägg,

37. lagen (1954:143) med vissa bestämmelser om medel, som innestå å investeringskonto för skog,

38. lagen (1954:488) om återställande av rätt till patent, mönster eller varumärke m. m. i förhållande till Japan,

39. förordningen (1955:364) om viss tillämpning av 9 § militärersättningsförordningen den 2 juni 1950 (nr 261),

40. lagen (1956:327) om återställande i vissa fall av rätt till patent eller varumärke m. m. i förhållande till Förbundsrepubliken Tyskland,

41. kungörelsen (1957:447) med särskilda bestämmelser angående löneklassplacering m. m.,

42. kungörelsen (1959:53) om skattefrihet för vissa anslag från länsstiftelser m. m.,

43. cirkuläret (1959:481) till statsmyndigheterna angående övertidstjänstgöringen inom statsförvaltningen,

44. förordningen (1963:628) om skattefrihet för viss ersättning till Karlskronavarvet aktiebolag och Svenska reproduktionsaktiebolaget, m. m.,

45. förordningen (1964:79) om särskilt investeringsavdrag i vissa fall vid taxering till statlig inkomstskatt,

46. kungörelsen (1964:99) om ersättning av statsmedel för kostnader till följd av övergången till högertrafik,

47. lagen (1964:322) med vissa bestämmelser i anledning av statens övertagande av huvudmannaskapet för polisväsendet m. m.,

48. lagen (1964:645) med vissa bestämmelser angående statens övertagande av huvudmannaskapet för rådhusrätterna,

49. förordningen (1964:773) om beskattning av ersättning vid övergången till högertrafik, m. m.,

50. lagen (1964:865) med vissa bestämmelser i anledning av statens övertagande av huvudmannaskapet för delgivningscentralerna i Stockholm och Göteborg,

51. lagen (1966:241) med vissa bestämmelser i anledning av statens övertagande av huvudmannaskapet för uppbördsväsendet m. m. i vissa städer,

52. förordningen (1968:87) om särskilt investeringsavdrag vid taxering till statlig inkomstskatt,

53. lagen (1975:279) om indrivning av avgift för kilometerräknare m. m.,

54. lagen (1980:7) om folkomröstning i kärnkraftsfrågan.

De under punkterna 34, 35, 37, 42, 44, 45, 49 och 52 upptagna författningarna skall dock fortfarande tillämpas vid taxering eller eftertaxering för beskattningsår som författningarna avser. Författningen under punkt 24 skall fortfarande tillämpas i fråga om skador för vilka ersättning alltjämt utgår.

2 Förslag till
Lag om ändring i lagen (1973:1150) om förvaltning av samfälligheter

Härigenom föreskrivs att 2 § lagen (1973:1150) om förvaltning av samfälligheter skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
2 §	
Lagen äger tillämpning endast i den mån det är förenligt med annan lag eller författning. Dock får enligt lagen beslutas om nyttjande av samfällighet i strid mot byggningabalken *eller förordningen den 1 augusti 1805 om skogarna i riket.*	Lagen äger tillämpning endast i den mån det är förenligt med annan lag eller författning. Dock får enligt lagen beslutas om nyttjande av samfällighet i strid mot byggningabalken.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1982.

JUSTITIEDEPARTEMENTET

Utdrag
PROTOKOLL
vid regeringssammanträde
1982-03-18

Närvarande: statsministern Fälldin, ordförande, och statsråden Wikström, Friggebo, Åsling, Söder, Johansson, Wirtén, Andersson, Boo, Petri, Eliasson, Gustafsson, Elmstedt, Tillander, Ahrland, Molin

Föredragande: statsrådet Petri

Proposition om upphävande av vissa äldre författningar i anslutning till en allmän genomgång av Svensk författningssamling

---

1 Inledning

Det är en självklarhet att det är viktigt att allmänheten och myndigheterna har god överblick över vilka lagar och andra författningar som gäller. Enligt 8 kap. 19 § regeringsformen skall alla lagar och i princip alla förordningar kungöras. För kungörande av författningar finns Svensk författningssamling (SFS). Kungörande av lagar och förordningar skall med vissa undantag ske i SFS enligt 3 och 4 §§ lagen (1976:633) om kungörande av lagar och andra författningar. Varje författning kungörs i SFS under ett eget nummer. Det finns också författningssamlingar för riksdagen, för centrala myndigheter och för länen.

För allmänhetens och myndigheternas möjligheter att överblicka gällande författningar räcker det emellertid inte med att författningarna publiceras i en författningssamling. Information i andra former är också betydelsefull, t. ex. genom annonser eller genom inslag i radio eller TV. En viktig roll spelar också lagboken, som visserligen ges ut på ett privat förlag men som har en närmast officiell ställning i vårt rättsliv.

Oavsett hur författningar publiceras är det viktigt att man på allt sätt försöker underlätta överblicken över regelsystemet. Bl. a. är det angeläget att man i görligaste mån försöker begränsa mängden författningar. Ett sätt att åstadkomma en sådan begränsning är att man med jämna mellanrum mönstrar ut sådana författningar som inte längre har någon betydelse men som ändå inte formellt har blivit upphävda.

Ett verksamt hjälpmedel i arbetet på att avskaffa numera betydelselösa författningar finns i det datorbaserade register som statsrådsberedningen

sedan början av 1970-talet för över författningarna i SFS. I samband med att registret lades upp gjordes en genomgång av 10-årsregistren till SFS för åren 1920–1969. Denna genomgång ledde till att regeringen år 1973 upphävde 843 författningar (SFS 1973:76). De författningar som efter genomgången ansågs gälla vid utgången av år 1969 fördes in i registret. Detta register innehåller alltså uppgifter såväl om sådana författningar som har publicerats i SFS under år 1920 och därefter som om sådana äldre författningar som har ändrats under år 1920 eller senare. Däremot innehåller registret inte uppgifter om författningar som har publicerats före år 1920 och som sedan dess inte har ändrats. Antalet författningar i registret är i denna stund 7 428, varav 4 332 är gällande.

Genom statsrådsberedningens försorg har efter registrets uppläggning vid några tillfällen getts ut tryckta register över gällande författningar. Det senaste omfattar de författningar som gällde den 1 januari 1980. De tryckta registren bygger på det datorbaserade registret och har därför motsvarande inskränkningar i urvalet.

SFS började komma ut år 1825. På grundval av en genomgång av registren till SFS för åren 1825–1919 har genom justitiedepartementets försorg gjorts en sammanställning över sådana formellt gällande författningar som inte längre torde tillämpas. Därutöver har det inom departementet gjorts en förteckning över de författningar som finns intagna eller omnämnda i lagboken men som inte finns antecknade i statsrådsberedningens register.

Regeringen uppdrog under våren 1981 åt ett 70-tal myndigheter att förteckna sådana SFS-författningar som enligt vad som var känt för myndigheterna gällde men som inte fanns med i publikationen Register över gällande SFS-författningar 1 januari 1980. Därvid skulle anmärkas om någon eller några av författningarna kunde upphävas eller om frågan i varje fall borde utredas. Dessutom skulle myndigheterna ange i vad mån registret innehöll författningar som kunde upphävas eller om frågan om ett upphävande av dem borde utredas. I sitt uppdrag till myndigheterna uttalade regeringen att ansträngningar borde göras för att mönstra ut sådana författningar som numera saknade aktualitet eller av annat liknande skäl borde upphävas. Myndigheternas förteckningar har nu kommit in till justitiedepartementet och ställts samman.

På grundval av förteckningarna har man inom de olika departementen gått igenom författningarna inom sina verksamhetsområden och övervägt vilka som kan upphävas. Resultatet av dessa överväganden är att 54 lagar och andra författningar som faller inom riksdagens normgivningsområde torde kunna upphävas.

Beträffande vissa av dessa författningar kan möjligen diskuteras huruvida de hör till det s. k. primära lagområdet (prop. 1973:90 s. 206). Eftersom riksdagen enligt 8 kap. 14 § regeringsformen kan upphäva också författningar inom regeringens primärområde, bör dessa författningar i förevarande sammanhang behandlas så att det i framtiden inte behöver uppstå något

tvivel om giltigheten av upphävandet. Jag har alltså i tveksamma fall stannat för att frågan om huruvida författningar skall upphävas bör prövas av riksdagen.

I 2 § lagen (1973:1150) om förvaltning av samfälligheter finns en hänvisning till en av de författningar som bör upphävas. Paragrafen bör därför ändras.

Jag vill tillägga att chefen för kommundepartementet senare denna dag kommer att förorda att regeringen för riksdagen lägger fram förslag om formerna för den kyrkliga lagstiftningen m. m. Om detta förslag antas av riksdagen, blir det aktuellt att gå igenom det stora antal författningar som finns på det normgivningsområde som rör svenska kyrkan. Det finns anledning att räkna med att en sådan genomgång utmynnar i att ytterligare författningar kan upphävas.

Den författningsgenomgång som har gjorts nu visar också att 150–200 författningar bör kunna upphävas genom beslut av regeringen. Jag avser att senare återkomma till regeringen i denna fråga, eftersom jag räknar med att det arbete som f. n. pågår inom skilda departement skall resultera i att ytterligare ett antal författningar skall kunna upphävas av regeringen.

Till slut vill jag nämna att avsikten är att de författningar som nu inte finns i det datorbaserade SFS-registret men som alltjämt kommer att gälla skall antecknas i registret.

2 Upprättade lagförslag

I enlighet med vad jag nu har anfört har inom justitiedepartementet upprättats förslag till

1. lag om upphävande av vissa äldre författningar i anslutning till en allmän genomgång av Svensk författningssamling,
2. lag om ändring i lagen (1973:1150) om förvaltning av samfälligheter.

Förslaget under 1 har upprättats i samråd med

chefen för socialdepartementet i fråga om punkterna 24 och 39,

chefen för kommunikationsdepartementet i fråga om punkterna 6, 18, 21, 31 och 46,

chefen för ekonomi- och budgetdepartementen i fråga om punkterna 3, 10, 12, 15, 16, 19, 27, 29, 34, 35, 37, 42, 44, 45, 49, 52 och 53,

chefen för jordbruksdepartementet i fråga om punkterna 2 och 11,

chefen för arbetsmarknadsdepartementet i fråga om punkt 32,

chefen för industridepartementet i fråga om punkterna 4, 7, 9, 13, 14, 17, 20, 23, 25 och 54,

chefen för kommundepartementet i fråga om punkt 51,

statsrådet Johansson i fråga om punkterna 36, 39, 41 och 43.

Vissa av de författningar som föreslås bli upphävda är sådana att de enligt 8 kap. 18 § andra stycket regeringsformen faller inom området för lagrådets granskning. Med tanke på att det rör sig om att upphäva numera

betydelselösa författningar kan dock lagförslagen inte anses vara viktiga för enskilda eller från allmän synpunkt i den mening som avses i nämnda lagrum. Remiss till lagrådet kan därför underlåtas.

3 Specialmotivering

3.1 Förslaget till lag om upphävande av vissa äldre författningar i anslutning till en allmän genomgång av Svensk författningssamling

Punkt 1: förordningen den 7 juni 1749 till hämmande av varjehanda med ungdomen övade bedrägerier

Förordningen upphävdes delvis genom lagen (1923:321) angående införande av lagen om förmynderskap. I återstående – och formellt ännu gällande – delar innebär förordningen bl. a. ett förbud mot äventyrligt spel med kort eller tärning "hemma i husen" (punkt 1), ett förbud mot att av omyndiga och hemmasöner ta emot växlar som betalning för spelskulder (punkt 2), ett förbud för omyndiga att inneha egen bankräkning (punkt 3), en skyldighet för en borgenär att med ed bekräfta riktigheten och beskaffenheten av en fordran som han har uppgivit i en konkurs och som kan antas helt eller delvis härröra av spel (punkt 9) samt en rätt för alla omyndiga, hemmasöner, föräldrar och förmyndare att saklöst ange – och en skyldighet för berörda myndighetspersoner att efterspana – dem "som genom höga och förbjudna spel, eller försträckningar" bedragit och förfört ungdomen (punkterna 6, 7 och 11).

Förordningen får sägas vara obsolet i de delar som den inte har ersatts genom nyare lagstiftning. Den kan därför upphävas.

Punkt 2: förordningen den 1 augusti 1805 om skogarna i riket

Bestämmelserna i förordningen är numera inaktuella och har ersatts av bestämmelser i annan lagstiftning, bl. a. lagen om förvaltning av samfälligheter. Något behov av att vid sidan av denna lag också tillämpa 1805 års förordning finns inte. Ett upphävande av förordningen medför behov av en följdändring i 2 § lagen om förvaltning av samfälligheter.

Punkt 3: skrivelsen (1857:64 s. 1) till generaltullstyrelsen angående ersättning till handels- och sjöfartsfonden för avgiften å inkommande varor samt till stapelstäderna för tolagsavgiften m. m.

Skrivelsen saknar numera betydelse (jfr prop. 1964:157) och kan därför upphävas.

Punkt 4: kungörelsen (1863:4 s. 3) angående gottgörelse av den kostnad innehavare av boställe eller annan staten tillhörig jord få vidkännas för nybyggnad av kyrka, prästgård eller andra allmänna hus m. m.

En inom industridepartementet företagen utredning visar att kungörelsen numera saknar betydelse och kan upphävas.

Punkt 5: förordningen (1863:5 s. 1) angående giftermål emellan kristen och mosaisk trosbekännare

Förordningen har delvis upphävts genom 11 § förordningen (1873:71 s. 3) angående främmande trosbekännare och deras religionsövning. I övrigt gäller giftermålsbalkens bestämmelser. 1863 års förordning kan därför upphävas.

Punkt 6: förordningen (1864:72 s. 1) angående rätt att hava grind å allmän lands- eller häradsväg

En inom kommunikationsdepartementet företagen utredning visar att författningen numera har ersatts av bestämmelser i andra författningar. Den kan därför upphävas.

Punkt 7: kungörelsen (1866:40 s. 1) angående särskilda föreskrifter i avseende på rättigheten till tångtäkt å havsstränderna i Riket

En inom industridepartementet företagen utredning visar att kungörelsen numera saknar betydelse och kan upphävas.

Punkt 8: förordningen (1873:71 s. 3) angående främmande trosbekännare och deras religionsövning

Enligt femte stycket 5 övergångsbestämmelserna till religionsfrihetslagen (1951:680) upphävdes förordningen angående främmande trosbekännare och deras religionsövning. Dock skulle fortfarande gälla vad i 18 § av förordningen var stadgat om ansvar för fel eller försummelse av främmande församlings föreståndare eller präst i avseende på honom åliggande anteckningar i kyrkobok angående borgerliga förhållanden eller meddelande av ämbetsbevis därom. Eftersom kyrkobokföring enligt folkbokföringsförordningen (1967:198) numera inte kan ske hos församlingar som tillhör andra trossamfund än svenska kyrkan, kan också 18 § i 1873 års förordning upphävas. Något samtycke av kyrkomötet torde inte krävas för att upphäva förordningen i återstående del (jfr punkt 9 fjärde stycket övergångsbestämmelserna till regeringsformen). Formellt sett bör upphävandet ske genom att förordningen i dess helhet upphävs.

Punkt 9: förordningen (1875:75 s. 1) angående rättighet för ägare av kronoskattehemman, berustade säterier och stadsjord av kronoskatte natur till fri dispositionsrätt över ekskogen samt maste- och storverksträd

En inom industridepartementet företagen utredning visar att förordningen numera saknar betydelse och kan upphävas.

Punkt 10: skrivelsen (1879:bih. 22 s. 2) till fullmäktige i Riksgäldskontoret angående närmare bestämmelser i fråga om den av innevarande Riksdag beslutade utlåning från Riksgäldskontoret mot pant av järnvägsbolags obligationer och skuldförbindelser

En inom ekonomidepartementet verkställd utredning visar att skrivelsen numera saknar betydelse. Den kan därför upphävas.

Punkt 11: kungörelsen (1883:46 s. 1) angående bildandet av en fond med ändamål att genom lån understödja odling av sanka trakter

Stödformen har upphört. Inga medel finns för ändamålet. Kungörelsen kan därför upphävas.

Punkt 12: kungörelsen (1887:81 s. 1) angående förändrad preskriptionstid för utbekommande av fordran hos statsverket

Kungörelsen saknar numera betydelse och kan därför upphävas.

Punkt 13: Kungl Maj:ts skrivelse (1888:22 s. 4) till Dess Domänstyrelse, angående beredande av tryggad besittningsrätt åt innehavare av vissa å kronans utarrenderade egendomar befintliga lägenheter

En inom industridepartementet företagen utredning visar att skrivelsen numera saknar betydelse och kan upphävas.

Punkt 14: kungörelsen (1889:35 s. 1) rörande inmutning å kronojord

Kungörelsen ersattes av 1917 års lag om inskränkning i inmutningsrätten och 1938 års gruvlag. Den kan därför upphävas.

Punkt 15: lagen (1903:101 s. 56) angående tillsyn å vissa penninginrättningar, som driva sin rörelse utan av Konungen stadfäst reglemente

En inom ekonomidepartementet företagen utredning visar att lagen numera saknar betydelse. Den kan därför upphävas.

Punkt 16: riksdagens skrivelse (rskr 1908:54) till fullmäktige i riksgäldskontoret, angående utsträckning av preskriptionstiden för obligationer av de svenska statslånen

Skrivelsen gällde bara de vid skrivelsens tillkomst utelöpande svenska statslånen. Enligt uppgift från riksgäldskontoret är dessa lån inlösta. Skrivelsen saknar därför numera betydelse och kan upphävas.

Punkt 17: kungörelsen (1909:181 s. 1) angående förändrade grunder för åtgärder i syfte att åt mindre bemedlade och obemedlade bereda tillfälle att förvärva egnahemslägenheter från vissa kronoegendomar

En inom industridepartementet företagen utredning visar att kungörelsen numera saknar betydelse och kan upphävas.

Punkt 18: stadgan (1911:63) om skjutsväsendet

En inom kommunikationsdepartementet företagen utredning visar att stadgan numera saknar betydelse. Den kan därför upphävas.

Punkt 19: förordningen (1914:139) om statens meddelande av sjöförsäkring mot krigsfara

Bestämmelser om sådan försäkring som avses i förordningen finns numera i lagen (1960:22) om statlig krigsförsäkring. Förordningen kan därför upphävas.

Punkt 20: kungörelsen (1914:503) angående användande av andra än metriska mått vid virkeshandel och trävarurörelse

En inom industridepartementet företagen utredning visar att kungörelsen numera saknar betydelse och kan upphävas.

Punkt 21: kungörelsen (1915:67) angående förbud i visst fall mot förändring av fartygs bestämmelse

En inom kommunikationsdepartementet företagen utredning visar att författningen numera saknar betydelse. Den kan därför upphävas.

Punkt 22: förordningen (1915:480) om rätt till vigsel inom svenska kyrkan för medlemmar av vissa utländska evangelisk-luterska trossamfund

Grunden för förordningen var en bestämmelse i 4 kap. 2 § i 1915 års lag om äktenskaps ingående och upplösning enligt vilken Konungen ägde förordna

att medlem av utländskt evangeliskt-luterskt trossamfund skulle ha samma rätt till kyrklig vigsel som medlem av svenska kyrkan. Medlemskap i svenska kyrkan för någon av de trolovade var enligt huvudregeln i samma lagrum en förutsättning för att vigsel inom svenska kyrkan skulle kunna äga rum. Den nämnda bestämmelsen överfördes senare till 4 kap. 2 § giftermålsbalken och ersattes år 1976 av en regel i detta lagrum enligt vilken vigsel kan äga rum inom svenska kyrkan även om de som vill gifta sig inte tillhör detta trossamfund. Härigenom har 1915 års förordning blivit utan betydelse och den kan upphävas.

Punkt 23: förordningen (1918:696) angående storleken å bal av torvströ eller torvmull

En inom industridepartementet företagen utredning visar att förordningen numera saknar betydelse och kan upphävas.

Punkt 24: förordningen (1923:138) angående ersättning av statsmedel för skada till följd av olycksfall, som har förorsakats av krigsförhållandena under 1914–1919 års världskrig

Förordningen tillämpas numera bara i fråga om tre personer. Den kan upphävas, om den ges fortsatt tillämplighet i dessa fall genom en övergångsbestämmelse.

Punkt 25: förordningen (1924:118) med vissa bestämmelser angående handel med brännved och annat virke i löst mått

En inom industridepartementet företagen utredning visar att förordningen numera saknar betydelse och kan upphävas.

Punkt 26: lagen (1934:252) om begränsning av tiden för efterbevakning i vissa konkurser

Denna lag gällde endast de sex konkurser på vilka lagen (1932:119) med särskilda bestämmelser om konkurs var tillämplig. En inom justitiedepartementet företagen utredning visar att dessa konkurser avslutades under åren 1935–1941. Lagen från år 1934 kan därför upphävas.

Punkt 27: förordningen (1937:520) med instruktion för värdering av skogsmark och växande skog vid taxering av fastighet

Förordningen saknar numera betydelse och kan upphävas.

Punkt 28: lagen (1941:445) med vissa bestämmelser om tryckta skrifter vid krig eller krigsfara

Lagen tillkom i samband med att en ny 6 § år 1941 infördes i 1812 års tryckfrihetsförordning. Lagen skulle träda i kraft den dag Konungen med riksdagen bestämde. Något beslut om ikraftträdande har dock aldrig fattats, och lagen är inte förenlig med den nuvarande tryckfrihetsförordningen. Den har emellertid aldrig formellt upphävts. Det föreslås därför nu att lagen upphävs.

Punkt 29: skogsvärderingsinstruktionen (1944:282)

Författningen saknar numera betydelse och kan upphävas.

Punkt 30: lagen (1947:261) om återställande i vissa fall av rätt till patent, mönster eller varumärke m. m.

Lagen avser endast ansökningar om skydd som har gjorts före den 1 juli 1947 och vissa frister som har löpt ut före år 1949. Den kan därför upphävas.

Punkt 31: lagen (1948:496) om förstörande av vissa postförsändelser

En inom kommunikationsdepartementet företagen utredning visar att lagen numera saknar betydelse. Den kan därför upphävas.

Punkt 32: lagen (1948:598) om överflyttande på arbetarskyddsstyrelsen av de uppgifter och befogenheter, som tillkomma arbetsrådet

En inom arbetsmarknadsdepartementet företagen utredning visar att lagen numera saknar betydelse. Den kan därför upphävas.

Punkt 33: lagen (1951:241) om förlängning i vissa fall av prioritetstid enligt patent-, mönsterskydds- och varumärkeslagstiftningen

Genom lagen gavs Konungen rätt att under vissa förutsättningar förlänga prioritetsfristen till och med den 31 december 1951. Lagen kan därför upphävas.

Punkt 34: lagen (1951:783) om investeringskonto för skog

Lagens 1 § anger att den som redovisar intäkt av skogsbruk är skyldig att insätta ett belopp på investeringskonto. Skyldigheten avser beskattningsår

för vilket taxering sker 1953 eller 1954. I något fall kan enligt 1 § tredje stycket lagen bli tillämplig vid ett senare taxeringsår. För samma tid kan enligt lagens 3 § även frivillig insättning ske på investeringskonto. Inbetalade medel får med vissa undantag utbetalas först efter fem år enligt bestämmelserna i 7 §. I samma paragraf föreskrivs att kvarstående medel skall utbetalas efter tio år.

Lagen saknar numera praktisk betydelse och kan upphävas. (Jfr övergångsbestämmelserna.)

Punkt 35: förordningen (1951:784) om taxering för inkomst av medel, som insatts å investeringskonto för skog

Förordningen anger att den som verkställt insättning på konto enligt den nyss nämnda lagen om investeringskonto för skog skall erhålla uppskov med taxeringen för belopp som insatts på sådant konto. Förordningen reglerar även beskattningen av medel som tagits ut från ett konto och andra frågor som har samband med taxeringen av dessa medel..

Förordningen saknar numera praktisk betydelse och kan upphävas. (Jfr övergångsbestämmelserna.)

Punkt 36: kungörelsen (1952:70) om kristillägg

Kungörelsen saknar betydelse och kan upphävas.

Punkt 37: lagen (1954:143) med vissa bestämmelser om medel, som innestå å investeringskonto för skog

Lagen anger att fysisk person, oskift dödsbo eller familjestiftelse har rätt att från och med den 1 september 1954 ta ut medel som innestår på konto enligt lagen (1951:783) om investeringskonto för skog. Har medlen inte uttagits före utgången av år 1954, skall de anses vara insatta på sådant konto som avses i förordningen (1954:142) om taxering för inkomst av medel, som insatts å skogskonto, numera benämnd skogskontolagen. Bestämmelserna i denna förordning skulle alltså tillämpas fortsättningsvis. Av förordningen framgår att innestående medel skall betalas ut efter tio år.

Lagen saknar numera praktisk betydelse och kan upphävas. (Jfr övergångsbestämmelserna.)

Punkt 38: lagen (1954:488) om återställande av rätt till patent, mönster eller varumärke m. m. i förhållande till Japan

Genom lagen förlängdes vissa frister som löpte ut under tiden 1941–1953. Lagen kan därför upphävas.

Punkt 39: förordningen (1955:364) om viss tillämpning av 9 § militärersättningsförordningen den 2 juni 1950 (nr 261)

Militärersättningsförordningen har numera ersatts av lagen (1977:265) om statligt personskadeskydd. 1955 års förordning kan därför upphävas.

Punkt 40: lagen (1956:327) om återställande i vissa fall av rätt till patent eller varumärke m. m. i förhållande till Förbundsrepubliken Tyskland

Genom lagen förlängdes vissa frister som löpte ut under tiden 1944–1952. Lagen kan därför upphävas nu.

Punkt 41: kungörelsen (1957:447) med särskilda bestämmelser angående löneklassplacering m. m.

Kungörelsen saknar numera betydelse och kan upphävas.

Punkt 42: kungörelsen (1959:53) om skattefrihet för vissa anslag från länsstiftelser m. m.

Enligt kungörelsen skall medel som uppbärs enligt vissa angivna förordningar – utan hinder av vad som eljest är stadgat – inte utgöra skattepliktig inkomst för mottagaren. Skattefriheten är begränsad till medel som hänför sig till taxeringsåren 1959, 1960 eller 1961.

Kungörelsen saknar numera praktisk betydelse och kan upphävas. (Jfr övergångsbestämmelserna.)

Punkt 43: cirkuläret (1959:481) till statsmyndigheterna angående övertidstjänstgöringen inom statsförvaltningen

Cirkuläret saknar numera betydelse och kan upphävas.

Punkt 44: förordningen (1963:628) om skattefrihet för viss ersättning till Karlskronavarvet aktiebolag och Svenska reproduktionsaktiebolaget, m. m.

Förordningen avser ersättning av statsmedel till bolagen i samband med bolagsbildningen. Departementschefen uttalade i propositionen 1963:177 (s. 4) att beskattningsfrågan blev aktuell vid 1964 års taxering.

Förordningen saknar numera praktisk betydelse och kan upphävas. (Jfr övergångsbestämmelserna.)

Punkt 45: förordningen (1964:79) om särskilt investeringsavdrag i vissa fall vid taxering till statlig inkomstskatt

Förordningen gällde anskaffningar som gjorts under tiden den 1 januari–den 31 december 1964. Avdraget skulle göras vid 1965 års taxering eller, vid brutet räkenskapsår, ett senare taxeringsår. I vissa fall kunde förordningen på grund av bestämmelserna i 5 § bli tillämplig vid något senare taxeringsår.

Förordningen saknar numera praktisk betydelse och kan upphävas. (Jfr övergångsbestämmelserna.)

Punkt 46: kungörelsen (1964:99) om ersättning av statsmedel för kostnader till följd av övergången till högertrafik

Ansökan om utbetalning av ersättning skulle enligt kungörelsen göras hos trafiksäkerhetsverket före den 30 juni 1969. Görs ansökningen senare, får den prövas endast om det i ärendet tidigare har förordnats om utbetalning i särskilda poster och ansökningen avser utbetalning av en sådan post. Enligt uppgift från trafiksäkerhetsverket förekommer inte längre några utbetalningar. Inte heller finns det hos verket eller regeringen några sådana ärenden som ännu inte avgjorts. Kungörelsen kan därför upphävas.

Punkt 47: lagen (1964:322) med vissa bestämmelser i anledning av statens övertagande av huvudmannaskapet för polisväsendet m. m.

Lagen reglerar statens och kommunernas mellanhavanden i samband med att polisväsendet förstatligades den 1 januari 1965. Den saknar numera betydelse och kan därför upphävas.

Punkt 48: lagen (1964:645) med vissa bestämmelser angående statens övertagande av huvudmannaskapet för rådhusrätterna

Lagen saknar numera betydelse. Den kan därför upphävas.

Punkt 49: förordningen (1964:773) om beskattning av ersättning vid övergången till högertrafik, m. m.

Förordningen reglerar i 1 § beskattningen av ersättning som utgått enligt kungörelsen (1964:99) om ersättning av statsmedel för kostnader till följd av övergången till högertrafik. Av kungörelsen med tillhörande ändringar (SFS 1968:535) framgår att en ansökan om sådan ersättning skulle ha ingetts före den 30 juni 1969 för att tas upp till prövning. En senare ansökan beaktas endast om i ärendet tidigare har meddelats förordnande om utbetalning i särskilda poster och frågan avser utbetalning av sådan post. Enligt uppgift

från trafiksäkerhetsverket, som skall pröva ifrågavarande ansökningar, förekommer inte längre några utbetalningar.

Bestämmelserna i förordningens 4 § om avskrivning på köpekontrakt är begränsade till taxeringsåren 1965–1968.

I vissa fall kan förordningen på grund av bestämmelserna i 5 och 6 §§ bli tillämplig vid något senare taxeringsår.

Förordningen saknar numera praktisk betydelse och kan upphävas. (Jfr övergångsbestämmelserna.)

Punkt 50: lagen (1964:865) med vissa bestämmelser i anledning av statens övertagande av huvudmannaskapet för delgivningscentralerna i Stockholm och Göteborg

Polismyndigheterna har i delgivningslagen (1970:428) och delgivningsförordningen (1979:101) ålagts huvudmannaskap för delgivningar som andra myndigheter inte kan ombesörja. 1964 års lag kan nu upphävas.

Punkt 51: lagen (1966:241) med vissa bestämmelser i anledning av statens övertagande av huvudmannaskapet för uppbördsväsendet m. m. i vissa städer

Lagen, som i allt väsentligt hänvisar till motsvarande lagstiftning för statens övertagande av huvudmannaskapet för polisväsendet, är i princip uppdelad i tre delar. Den första delen reglerar själva upplåtelsen av lokalerna för uppbördsverksamheten. Den andra avser övertagandet av inventarierna för nämnda ändamål och den tredje kommunernas bidragsskyldighet. De två sistnämnda delarna av lagen var avsedda att tillämpas endast under en begränsad tid. För den del av lagen som rör villkoren för upplåtelse av hyresavtalen mellan staten och kommunerna gäller ingen tidsbegränsning. Bestämmelserna är emellertid så utformade att de endast gäller i den mån villkoren i hyresavtalen ej föreskriver något annat.

Byggnadsstyrelsen har upplyst att det för aktuella hyresavtal mellan nyssnämnda parter gäller gängse villkor på marknaden i vad avser avtalstid samt hyrans storlek. I fråga om övriga avtalsvillkor gäller jordabalkens regler för lokalhyra. Lagen är med hänsyn till det anförda numera utan betydelse även i denna del och kan därför upphävas i sin helhet.

Punkt 52: förordningen (1968:87) om särskilt investeringsavdrag vid taxering till statlig inkomstskatt

Investeringsavdraget skulle göras vid 1969 års taxering eller, vid brutet räkenskapsår, ett senare taxeringsår. I vissa fall kan förordningen på grund av bestämmelserna i 5 § bli tillämplig vid något senare taxeringsår.

Förordningen saknar numera praktisk betydelse och kan upphävas. (Jfr övergångsbestämmelserna.)

Punkt 53: lagen (1975:279) om indrivning av avgift för kilometerräknare m. m.

Inbetalning av avgiften skulle göras senast den 11 februari 1974. I praktiken torde inte någon indrivning av avgiften pågå, varför lagen kan upphävas.

Punkt 54: lagen (1980:7) om folkomröstning i kärnkraftsfrågan

Folkomröstningen är genomförd. Lagen kan därför upphävas.

Övergångsbestämmelserna

Eftersom vissa av de författningar som föreslås upphävda på skatteområdet kan behöva tillämpas i fall där skatteprocess fortfarande pågår, innehåller första meningen en bestämmelse om att dessa författningar fortfarande skall tillämpas vid taxering eller eftertaxering för beskattningsår som författningarna avser. Beträffande andra meningen hänvisas till punkt 24.

3.2 Förslaget till lag om ändring i lagen (1973:1150) om förvaltning av samfälligheter

I enlighet med vad som anförs under 3.1 punkt 2 har i 2 § hänvisningen till 1805 års förordning tagits bort.

4 Hemställan

Jag hemställer att regeringen föreslår riksdagen att anta förslaget till

1. lag om upphävande av vissa äldre författningar i anslutning till en allmän genomgång av Svensk författningssamling,
2. lag om ändring i lagen (1973:1150) om förvaltning av samfälligheter.

5 Beslut

Regeringen ansluter sig till föredragandens överväganden och beslutar att genom proposition föreslå riksdagen att anta de förslag som föredraganden har lagt fram.

GOTAB 71150 Stockholm 1982